

STORTINGET

Representantforslag 145 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Sigrid Zurbuchen Heiberg og Irene Ojala

Dokument 8:145 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Une Bastholm, Sigrid Zurbuchen Heiberg og Irene Ojala om å gjeninnføre heistilskudd for å sikre at flere eldre og personer med funksjonsnedsettelse kan bo i egen bolig lenger

Til Stortinget

Bakgrunn

Et hjem er sterkt knyttet til identitet, trygghet og forutsigbarhet i hverdagen. Det er et tverrpolitisk mål at alle skal bo i eget hjem så lenge som mulig. I en aldrende befolkning og med ventetider på sykehjem er det nyttig for både samfunnet og den enkelte at flest mulig bor hjemme lengst mulig.

Fra 2008 til 2023 har Stortinget bevilget penger via Husbanken til tilskudd på inntil 50 prosent av kostnadene til prosjektering og/eller installering av heis. Tall fra Husbanken viser at i årene 2008–2022 har 4 596 leiligheter fått etablert heis gjennom heistilskuddet. Tilskuddspotten har variert stort, og i 2022 var den på 45 mill. kroner, mens innmeldt behov fra borettslagene var på 117 mill. kroner.

I statsbudsjettet for 2023 ble heistilskuddet tatt bort. Heistilskuddet var et treffsikkert og etterspurt tilskudd for å øke andelen boliger som kan brukes av personer med funksjonsnedsettelse. Samtidig er etterinstallering av heis et omfattende og kostbart inngrep som sjelden blir gjort uten tilskudd. Hensikten med tilskuddet var at folk skal kunne bo i egen bolig lengst mulig. I tillegg er eldre boligmasse billigere enn ny, og til-

skuddet bidro til at flere kunne beholde eller kjøpe rimelig bolig med trinnfri atkomst.

Til tross for at nye blokker bygges med heis, er det fortsatt veldig mye bygningsmasse som ekskluderer personer med funksjonsnedsettelse fra å velge fritt i boligmarkedet. Ifølge SSB er det fortsatt 340 000 boliger i norske blokker over to etasjer som mangler heis. De mest funksjonelle boligene er også de nyeste og dyreste.

Ikke alle eldre har råd til å kjøpe nybygde boliger, og utbedring av eldre bygningsmasse er både økonomisk og miljømessig bærekraftig. For boligsituasjonen til både personer med funksjonsnedsettelse og en aldrende befolkning er det stort behov for modernisering av gammel blokkbebyggelse.

I Meld. St. 13 (2023–2024) Bustadmeldinga – Ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet, står det:

«Statistisk sentralbyrå reknar med at rundt 20 prosent av bustadene i Noreg er tilgjengelege for rørslehemma eller kan tilpassast utan altfor store kostnader (...) Samtidig manglar mange bustadblokker heis, og 11 prosent av eldre over 66 år bur i andre etasje eller høgare utan heis.»

Både Norges Handikapforbund, Norske Boligbyggelags Landsforbund og Pensjonistforbundet er tydelige på at heistilskuddet er et viktig virkemiddel og må gjeninnføres.

For å sikre at flere eldre og personer med funksjonsnedsettelse kan bo i egen bolig lenger, må man bruke de virkemidlene som Husbanken har gode erfaringer og resultater med. Heistilskuddet bør derfor gjeninnføres.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre Husbankens tilskudd til tilstandsvurdering og etterinstallering av heis i forslaget til statsbudsjett for 2026.
2. Stortinget ber regjeringen utrede økonomiske virkemidler og lovkrav som sikrer at alle boligblokker med tre etasjer eller mer skal ha etterinstallert heis innen 2035, så lenge fysiske forhold eller andre særlig viktige forhold ikke er til hinder for dette.

26. mars 2025

Une Bastholm

Sigrid Zurbuchen Heiberg

Irene Ojala